

BÜROKRASİ İLE ÖĞRETMEN YETERLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yusuf GÖNÜLLÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eğitim Bilimleri

Anabilim Dalı

Doç. Dr. Cemil YÜCEL

UŞAK

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eylül, 2009

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin görüşlerine göre bürokrasi ile öğretmen yeterliği arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Çalışmanın evreni 2007–2008 öğretim yılında Uşak il merkezinde bulunan 61 ilk ve orta dereceli okulda görev yapan 181 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini de evrendeki bütün okul yöneticileri oluşturmaktadır. Bu bakımdan örneklem evrenin tamamını temsil etmektedir. Bu araştırmada kullanılan ölçme araçlarından “bürokrasiyi tasvip” ile “bürokratikleşmeyi tasvir” anketleri Yücel (1999)’in geliştirdiği “bürokratikleşme anketi”nden uyarlanarak geliştirilmiştir; “öğretmen yeterlikleri anketi” ise Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü’nün 2006 yılında hazırladığı “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” raporu ile literatürdeki ilgili verilerden yararlanılarak geliştirilmiştir. Anketlerde beşli Likert tipi ölçek kullanılmıştır.

Kullanılabilir olarak geri dönen anket sayısı 129’dur. Verilerin analizinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Faktör analizi, ortalama, standart sapma, anova, Tukey ve t-testleriyle veriler analiz edilmiştir.

Araştırmada öğretmen yeterliği üzerinde bürokratikleşmenin etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Yöneticiler, en çok kuralcılığı ve kuralları önemserken, yaşları ilerledikçe öğretmenleri yeterli görme eğilimleri de artmaktadır. Hiyerarşik otorite kullanımının önemsenmesi, öğretmenlerin iletişim ve etkileşim becerilerini düşürürken, okuldaki bürokratikleşmenin artması öğretmen yeterliğini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bürokrasi, bürokratikleşme, yeterlik, öğretmen yeterliği, öğretmen, yönetici.